

ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

**Преговарачка позиција Републике Србије за Међувладину конференцију о
приступању Републике Србије Европској унији
за Преговарачко поглавље 33 – Финансијска и буџетска питања**

Београд, 2017. година

I. Уводна декларација

Република Србија прихвата правне тековине Европске уније у Поглављу 33 – Финансијска и буџетска питања и биће у позицији да их у потпуности спроведе до ступања у чланство онако како оне гласе на дан 1. јануара 2017. године. Република Србија ће спровести преостале правне тековине, до ступања у чланство Европске уније, у складу са резултатима преговора у овом поглављу.

Република Србија ће предузети све потребне мере и створити све потребне предуслове за ефикасну примену правних тековина обухваћених овим поглављем. Међутим, Република Србија тражи примену прелазних корективних мера везаних за уплате Републике Србије у буџет Европске уније.

II. Законодавни и институционални оквир

Поглавље 33 – Финансијска и буџетска питања обухвата три основне подобласти: традиционална сопствена средства, средства по основу пореза на додату вредност и средства по основу бруто националног дохотка.

Правне тековине Европске уније у овој области су директно обавезујуће и не захтевају преношење у национално законодавство.

II.1. Законодавни оквир и статус спровођења и примене правних тековина

II.1.1. Традиционална сопствена средства

Правни оквир који уређује област традиционалних сопствених средстава у Републици Србији чине: Царински закон („Сл. гласник РС”, бр. 18/10, 111/12, 29/15 и 108/16), Закон о општем управном поступку („Сл. лист СРЈ”, бр. 33/97 и 31/01 и „Сл. гласник РС”, бр. 30/10 и бр. 18/16), Закон о буџету („Сл. гласник РС”, бр. 99/16), Уредба о царински дозвољеном поступању с робом („Сл. гласник РС”, бр. 93/10, 63/13, 145/14, 95/15, 44/16 и 10/17), Правилник о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна („Сл. гласник РС”, бр. 16/16, 49/16 и 107/16) и Правилник о облику, садржини, начину подношења и попуњавања декларације и других образаца у царинском поступку („Сл. гласник РС”, бр. 7/15, 45/15, 56/15, 88/15, 33/16, 73/16 и 79/16).

Одредбе Царинског закона о царинском дугу и обрачуну увозних дажбина у потпуности су усклађене са Уредбом Савета (ЕУ) број 2913/92 о утврђивању Царинског закона Заједнице (чл. 189 – 242), који је замењен Уредбом (ЕУ) број 952/2013 Европског парламента и Савета од 9. октобра 2013. године о утврђивању Царинског кодекса Уније.

II.1.2. Средства по основу пореза на додату вредност

Правни оквир који уређује област пореза на додату вредност у Републици Србији чине: Закон о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 – исправка ... 83/15 и 108/16) (у даљем тексту: „Закон о ПДВ“) и подзаконски акти, као и Закон о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС”, бр. 80/02, 84/02-исправка ... и 108/16).

Законом о ПДВ прописано је опорезивање по општој стопи ПДВ од 20% и посебној стопи ПДВ од 10%. Прописан је посебан поступак опорезивања пољопривредника. Наиме, пољопривредници имају право на ПДВ надокнаду приликом испоруке добара или услуга обвезницима ПДВ у износу од 8% на вредност испоручених добара или услуга. Истим законом прописане су и три групе пореских ослобођења, и то: пореска ослобођења за промет добара и услуга са правом на одбитак претходног пореза, пореска ослобођења за промет добара и услуга без права на одбитак претходног пореза и пореска ослобођења код увоза добара.

Закон о ПДВ је делимично усклађен са правним тековинама Европске уније за ову област. Закон о ПДВ ће се ускладити са прописима Европске уније који су релевантни за нормативну уређеност овог закона, а пре свега са Директивом Савета 2006/112/ЕЗ о заједничком систему пореза на додату вредност, као и са Директивом Савета 2009/132/ЕЗ о утврђивању области примене члана 143. тач. (б) и (ц) Директиве 2006/112/ЕЗ у погледу ослобађања одређених коначних увоза добара од пореза на додату вредност. Такође, Закон о ПДВ је делимично усклађен са Директивом Савета 2009/132/ЕЗ од 19. октобра 2009. године о утврђивању области примене члана 143. (б) и (ц) и Директивом 2006/112/ЕЗ у погледу ослобађања одређених коначних увоза добара од пореза на додату вредност. Законом о ПДВ су прописана пореска ослобођења код увоза добара. Делимична усклађеност са Директивом Савета 2009/132/ЕЗ, огледа се у томе што Законом о ПДВ нису прописана поједина пореска ослобођења предвиђена овом директивом. Поред тога, Закон о ПДВ се позива на одредбе царинских прописа којима се прописују поједина ослобођења од плаћања царине, што није у потпуности у складу са наведеном директивом.

Правни оквир Европске уније такође чине и Одлука Савета 2014/335/ЕУ, Уредба Савета 608/2014, Уредба Савета 609/2014, Уредба Савета 2016/804 и Уредба Савета 1553/89. Како наведена одлука и уредбе представљају правна акта која даном ступања на снагу обавезују све државе чланице, односно државе чланице на које се односе, национално законодавство се са њима неће усклађивати, већ ће се ови акти непосредно примењивати.

С обзиром на то да Закон о ПДВ прописује примену две пореске стопе, рачунање пондерисане просечне стопе ће бити неопходно. У овом тренутку то није могуће, али ће бити омогућено до дана приступања.

II.1.3. Средства по основу бруто националног дохотка

Правни оквир који уређује област бруто националног дохотка као сопственог извора финансирања у Републици Србији је специфичан, јер се односи на јединствену методологију која се примењује у обрачуна. У том смислу израда националних рачуна, укључујући и основне агрегате као што су бруто домаћи производ (БДП) и бруто национални доходак (БНД), заснива се на дефиницијама и концептима установљеним у новом Европском систему рачуна – ESA 2010 (Уредба Европског парламента и Савета број 549/2013).

Методологија обрачуна бруто националног дохотка, као и поступци за слање и верификацију добијених података, регулисани су Уредбом Савета број 1287/2003 о усклађивању бруто националног дохотка у тржишним ценама (*Gross National Income Regulation*), чиме се обезбеђује упоредивост, поузданост и свеобухватност података за потребе сопствених средстава Европске уније.

Законодавни оквир за обрачун бруто националног дохотка се такође заснива на новој методологији платног биланса (6. издање Приручника о билансу плаћања), као и правним актима Европске уније везаним за поједина специфична питања обрачуна бруто националног дохотка и његових саставних делова и препорукама датим од стране GNI комитета и различитих радних група (*task forces*).

Републички завод за статистику већ дужи низ година примењује претходну методологију националних рачуна, а од септембра 2014. године у примени је ESA 2010. Прелазак на ESA 2010 извршен је уз помоћ Вишекорисничког регионалног пројекта IPA 2011 – потпројекта бр. 1 Методологија националних рачуна (*DCP 1 National accounts methodology*).

Подаци се објављују у редовним публикацијама и на сајту Републичког завода за статистику. Поред тога, од марта 2013. године, Завод се укључио у претходни Програм трансмисије података, а од октобра 2014. године Евростату се достављају подаци у складу са Програмом трансмисије ESA 2010.

У смислу Уредбе 1287/2003, бруто домаћи производ – од кога се полази у обрачуна бруто националног дохотка – као коначни резултат производне активности јединица резидентних произвођача дефинише се на три начина, у зависности од методе обрачуна (производне, расходне или приходне), док бруто национални доходак представља бруто домаћи производ умањен за примарни доходак који плаћају резидентне јединице нерезидентним јединицама и увећан за примарни доходак који резидентне јединице примају из остатка света. Примарни доходак чине зараде запослених и доходак од власништва.

Републички завод за статистику прати и примењује захтеве ове Уредбе у изради годишњих националних рачуна Републике Србије, при чему домаћи правни оквир за производњу и дисеминацију података и информација званичне статистике, укључујући и

БНД и његове саставне делове чини Закон о званичној статистици („Сл. гласник РС“, број 104/09). Прерачун бруто домаћег производа на бруто национални доходак врши се помоћу транзиционих ставки, које се заснивају на подацима платног биланса Народне банке Србије. Начин обрачуна детаљно је објашњен у документу *Опис извора и метода за Србију*, реализованом и ажурираном у оквиру низа регионалних IPA пројеката (почев од прве верзије, која је представљала резултат пројекта IPA 2007 – потпројекта бр. 5 Национални рачуни (DCP 5 National accounts), из новембра 2009. године, до последње измењене и знатно проширене верзије реализоване у оквиру пројекта IPA 2012 – потпројекта бр. 1 Методологија националних рачуна (DCP 1 National accounts methodology), која је достављена Евростату 30. новембра 2015. године, а званично усвојена 17. јануара 2016. године).

У склопу Вишекорисничког регионалног пројекта IPA 2012 – потпројекта бр. 1 Методологија националних рачуна (DCP 1 National accounts methodology), завршеног у новембру 2015. године, планирано је и остварено даље унапређење овог обрачуна.

Ажурирана серија података о бруто националном доходу објављена крајем септембра 2016. године, за период 2005 – 2015, усклађена је, како са новом методологијом националних рачуна (ESA 2010), тако и са новом методологијом платног биланса (BPM6 – Приручник о билансу плаћања, 6. издање).

Узимајући у обзир да је законодавни оквир за систем сопствених средстава делимично повезан са Преговарачким поглављима: 16 – Опорезивање, 18 – Статистика, 29 – Царинска унија и 32 – Финансијски надзор, детаљнији приказ степена усклађености домаћег законодавног и институционалног оквира са правним тековинама Европске уније биће представљен у поменутиим преговарачким позицијама.

Законодавство Републике Србије у наведеним областима је у великој мери усклађено са правним тековинама Европске уније.

II.2. Институционални оквир

У Републици Србији постоји одговарајући институционални оквир за спровођење правних тековина овог поглавља, а надлежне институције су Министарство финансија, Министарство пољопривреде и заштите животне средине, Републички завод за статистику и Народна банка Србије.

Како је неопходно да Република Србија успостави функционалну координациону структуру у области сопствених средстава, у оквиру Министарства финансија, Сектора за макроекономске и фискалне анализе и пројекције, Одељења за фискалне анализе и пројекције и управљање сопственим средствима Европске уније, систематизована су два радна места са основним задатком успостављања одговарајућег система за координацију исправног обрачуна, процене, прикупљања, плаћања и контроле сопствених прихода, као

и извештавања по овом основу према Европској унији. Радна места су попуњена и оперативна у смислу отпочињања горе наведених активности. Капацитети су адекватни за припремну фазу успостављања система за координацију и управљање сопственим средствима Европске уније.

II.2.1. Традиционална сопствена средства

Надлежност за спровођење и примену правних тековина Европске уније у погледу традиционалних сопствених средстава је подељена између: Министарства финансија - Сектора за царински систем и политику, задуженог за нормативне и студијско - аналитичке послове који се односе на царински систем и царинску политику и Управе царина, која је, као орган управе у саставу Министарства финансија, надлежна за спровођење прописа, односно наплату буџетских прихода по основу увозних царинских дажбина.

Царинским законом („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05, ... 18/10 - др. Закон, 111/2012, 29/2015 и 108/16) је прописана надлежност царинске администрације. У оквиру Управе царина постоји подела надлежности у овој области, сходно унутрашњем уређењу и систематизацији, и то на: 15 царинарница, 6 сектора и 3 одељења ван сектора.

У области традиционалних сопствених средстава значајно учешће имају, пре свега, Сектор за финансијске, инвестиционе и правне послове (Одељење за наплату буџетских прихода – 22 запослена), Сектор за информационе и комуникационе технологије – 97 запослених, Сектор за царинске поступке и процедуре – 33 запослена, Сектор за тарифске послове (Одељење за накнадну контролу – 40 запослених, Царинска лабораторија – 18 запослених), Сектор за контролу примене царинских прописа (Одељење за анализу и управљање ризиком – 17 запослених, Одељење за сузбијање кријумчарења – 94 запослена и Одељење за царинске истраге – 24 запослена) и Одељење за унутрашњу контролу – 16 запослених и Одељење интерне ревизије – 9 запослених.

Спровођење надлежности Управе царина у области наплате буџетских прихода по основу увозних царинских дажбина и њиховог распоређивања на рачуне буџета Републике Србије је информатички подржано, тако што је рачуноводствени систем интегрисан у систем за обраду царинских декларација (у даљем тексту: ИСЦС), чија је превасходна намена подршка царинском пословању Управе царина. У истом се, приликом царинења робе, при прихватању јединствене царинске исправе (ЈЦИ) врши аутоматска контрола исправности рубрика, креира обрачун царинског дуга (царински дуг чине: царинске дажбине и друге дажбине које се плаћају при увозу робе, као и увозне дажбине које се утврђују у оквиру мера пољопривредне политике, а плаћају се при увозу робе), који се затим штампа и уручује царинском дужнику, чиме се од момента прихватања царинске декларације врши обрачунавање и праћење потраживања Управе царина, као и њихова наплата, распоређивање наплаћених средстава на рачуне буџета Републике Србије, као и евентуални повраћај, отпуст, отпис царинског дуга и сл.

Управа царина је са платним прометом Републике Србије повезана преко Управе за трезор, односно подаци о извршеним уплатама царинских дужника по царинским рачунима се аутоматски из пословних банака прослеђују Народној банци Србије. Подаци се даље достављају Управи за трезор, одакле Управа царина добија информације о уплатама електронским путем, на сваких пет минута, које се обрађују и аутоматски повезују са одговарајућим царинским дугом. За сва средства уплаћена на рачуне Управе царина која су повезана са царинским дугом креирају се налози за расподелу на одговарајуће уплатне рачуне буџета Републике Србије. Најмање једном дневно, исти се електронски прослеђују Управи за трезор.

Књижење обрачунатог царинског дуга у књиговодствене рачуне врши се аутоматским преносом података о обрачунатим и наплаћеним царинским дажбинама из рачуноводственог система који је интегрисан у ИСЦС, у посебан програмски пакет „Сиријус”, један дан касније од дана обрачуна царинског дуга. При књижењу царинског дуга се не користе раздвојени рачуни, за дуг који је наплатив или који је обезбеђен (будући рачун А) и за књижење дуга који није наплаћен или није обезбеђен (будући рачун Б).

Постоји потреба за јачањем административних капацитета Управе царина до дана приступања ЕУ и то у смислу организационог и процедуралног прилагођавања ове управе ради ефикасног спровођења прописа у овој области, успостављања адекватне информатичке подршке за вођење рачуна А и Б, као и обуке царинских службеника.

За обуку царинских службеника Управа царина користи расположиву техничку помоћ, као што је ЕУ програм Customs 2020, инструмент помоћи ТАИЕХ, пројекат „Реформа јавних финансија“ Немачке организације за техничку сарадњу (GIZ), експертиза Светске царинске организације, итд.

II.2.2. Средства по основу пореза на додату вредност

Надлежност над спровођењем и применом правних тековина Европске уније у овој области је подељена између Министарства финансија - Сектора за фискални систем и Пореске управе, као органа у саставу овог Министарства. Сектор за фискални систем обавља нормативне послове који се односе на припрему закона и других прописа којима се уређује порески систем и пореска политика, односно систем и политика осталих јавних прихода, давање стручних мишљења у примени прописа у овим областима и др, док Пореска управа има надлежност у спровођењу прописа. Законом о пореском поступку и пореској администрацији прописана је надлежност Пореске управе за утврђивање, наплату и контролу јавних прихода, укључујући и порез на додату вредност.

У Пореској управи пословима контроле обрачунавања и плаћања пореза на додату вредност, бави се 700 запослених (300 пореских инспектора канцеларијске и 400 пореских инспектора теренске контроле), који испуњавају услове у погледу адекватности у односу на захтеве правних тековина Европске уније. Пословима наплате бави се 1.712 запослених. Ови запослени, осим послова који се односе на порез на додату вредност,

обављају и послове утврђивања, наплате и контроле других јавних прихода из надлежности Пореске управе.

У погледу институционалне структуре и капацитета, испуњени су услови за спровођење датих прописа Европске уније, али постоји потреба за јачањем административних капацитета и процесом у којем ће примена постојећих законских прописа бити надограђена ИТ апликацијом.

Потреба рачунања пондерисане просечне стопе, подразумева укључивање у овај поступак и Републичког завода за статистику, који би у ову сврху, на располагање ставио своје капацитете, односно прикупљене релевантне податке. Наведена рачуница се ослања на базу података која се обезбеђује у оквиру табела понуде и употребе (*Supply-Use Tables*), чији је развој, међутим, још увек у почетној фази. Републички завод за статистику је 2012. године, за потребе израде *Supply-Use* табела, спровео истраживање о структури пословних прихода и расхода (са подацима за 2011. годину). Овим истраживањем обухваћена су сва велика и средња предузећа, док је за остале јединице истраживање спроведено путем узорка од око 15.000 јединица. На основу добијених података израчунати су технички коефицијенти и урађене небалансиране матрице неопходне за даљу израду *Supply-Use* табела. Наставак рада на *Supply-Use* табелама предвиђен је у оквиру управо започетог националног ИРА пројекта, као и предстојећег регионалног. У том смислу за 2016. годину планира се почетак рада на балансирању *Supply-Use* табела, за 2017. годину израда првих *Supply-Use* табела и за 2018. годину интеграција *Supply-Use* табела и секторских рачуна.

II.2.3. Средства по основу бруто националног дохотка

Надлежност за спровођење и примену правних тековина Европске уније у погледу бруто националног дохотка као сопственог средства је подељена између две институције: Републичког завода за статистику (у оквиру националних рачуна) и Народне банке Србије (у оквиру статистике платног биланса).

Делатност ових институција у оквиру датих надлежности прописана је Законом о званичној статистици („Сл. гласник РС“, бр. 104/09), Програмом званичне статистике за период 2016-2020 („Сл. гласник РС“, бр. 55/15) и Планом званичне статистике за 2017. годину („Сл. гласник РС“, бр. 110/16), као и Законом о Народној банци Србије („Сл. гласник РС“, бр. 72/03, 55/04, 85/05-др. закон, 44/10, 76/12, 106/12, 14/15 и 40/15 – одлука УС) и Законом о девизном пословању („Сл. гласник РС“, бр. 62/06, 31/11, 119/12 и 139/14) и другим релевантним подзаконским актима.

Новим Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Републичком заводу за статистику (који је у примени од почетка априла 2016. године) предвиђено је 25 радних места у оквиру 5 унутрашњих организационих јединица везаних за националне рачуне (Одсек за израду годишњих националних рачуна, Група за израду кварталних националних рачуна, Одсек за сателитске рачуне, Одсек за инпут-аутпут статистику и регионалне рачуне, Група за израду база за националне рачуне).

У Одељењу за статистику платног биланса које је део Директората за економска истраживања и статистику Народне банке Србије систематизовано је 19 радних места. Тренутно је попуњено 14 радних места (од чега је један запослен на одређено време). У оквиру Одељења постоје три ужа организациона дела: Одсек за девизну статистику, Одсек за статистику међународне инвестиционе позиције и Група за статистику хартија од вредности.

Постоји вишегодишњи континуитет у стручном усавршавању кадрова из националних рачуна и статистике платног биланса путем редовног учешћа на састанцима и у програмима обуке организованим од стране релевантних међународних институција (пре свега Евростата и Међународног монетарног фонда).

III. Усклађивање законодавног и институционалног оквира са правним тековинама ЕУ

III.1. Планови усаглашавања законодавног оквира са правним тековинама ЕУ

Уплате Републике Србије у буџет Европске уније значајно би ослабиле фискалну позицију Републике Србије уколико трансфери које ће Република Србија примати из буџета Европске уније по основу резултата преговора у другим поглављима буду нижи од износа уплата у буџет Европске уније. Република Србија очекује примену корективних фактора у прелазном периоду након приступања Европској унији како би уплата средстава у буџет Европске уније била нижа од трансфера из буџета Европске уније. Дужина примене и облик корективних мера биће предмет даљих преговора.

III.1.1. Традиционална сопствена средства

Прописи Републике Србије су делимично усклађени са правним тековинама Европске уније којима је регулисана област Традиционалних сопствених средстава. До краја III квартала 2017. године, Царински закон Републике Србије треба да буде усклађен са Уредбом (ЕУ) број 952/2013 Европског парламента и Савета од 9. октобра 2013. године о утврђивању Царинског кодекса Уније.

До краја I квартала 2018. године, Уредба о царински дозвољеном поступању са робом и Правилник о облику, садржини, начину подношења и попуњавања декларације и других образаца у царинском поступку, треба да буду усклађени са:

- Делегираном уредбом Комисије (ЕУ) 2015/2446 од 28. јула 2015. године о допуни Уредбе (ЕУ) број 952/2013 Европског парламента и Савета у вези са детаљним правилима која се односе на одређене одредбе Царинског кодекса Уније;

- Делегираном уредбом Комисије (ЕУ) 2016/341 од 17. децембра 2015. године о допуни Уредбе (ЕУ) број 952/2013 Европског парламента и Савета у вези са прелазним правилима за одређене одредбе Царинског кодекса Уније за време док одговарајући електронски системи још нису оперативни и о измени Делегиране уредбе (ЕУ) 2015/2446;

- Спроведбеном уредбом Комисије (ЕУ) 2015/2447 од 24. новембра 2015. године о утврђивању детаљних правила за спровођење одређених одредби Уредбе (ЕУ) бр. 952/2013 Европског парламента и Савета о утврђивању Царинског кодекса Уније.

Узимајући у обзир национална методолошка правила за израду прописа, одређене одредбе делегираних уредби Комисије биће прописане Царинским законом.

Управа царина ће, у оквиру својих надлежности у овој области, до дана уласка у ЕУ осигурати одговарајуће процедуре како би се приходи прикупљали, обрачунавали, ревидирали и контролисали на правилан и транспарентан начин и како би се правилно спроводила Уредба Савета бр. 335/2014, као и Уредбе Савета бр. 608/2014, 609/2014 и 2016/804. Управа царина ће даном приступања Европској унији бити корисник система/апликације OWNRES и WOMIS.

Како су традиционална сопствена средства у одређеној мери повезана са Преговарачким поглављем 29 – Царинска унија, детаљнији приказ усклађивања законодавног и институционалног оквира са правним тековинама Европске уније биће дат у преговарачкој позицији за наведено поглавље.

III.1.2. Средства по основу пореза на додату вредност

Закон о порезу на додату вредност ће се ускладити са прописима Европске уније који су релевантни за нормативну уређеност овог закона, а пре свега са Директивом Савета 2006/112/ЕЗ о заједничком систему пореза на додату вредност, као и са Директивом Савета 2009/132/ЕЗ о утврђивању области примене члана 143. тач. (б) и (ц) Директиве 2006/112/ЕЗ у погледу ослобађања одређених коначних увоза добара од пореза на додату вредност.

Закон о ПДВ је делимично усклађен са Директивом Савета 2009/132/ЕЗ од 19. октобра 2009. године о утврђивању области примене члана 143. (б) и (ц) и Директивом 2006/112/ЕЗ у погледу ослобађања одређених коначних увоза добара од пореза на додату вредност. Такође, релевантно секундарно законодавство ЕУ ће постати обавезујуће даном приступања Републике Србије Европској унији.

Како су сопствена средства из пореза на додату вредност у одређеној мери повезана са Преговарачким поглављем 16 – Опорезивање, детаљнији приказ усклађивања законодавног и институционалног оквира са правним тековинама Европске уније биће дат у преговарачкој позицији за наведено поглавље.

III.1.3. Средства по основу бруто националног дохотка

У склопу планова за потпуно усклађивање са правним тековинама Европске уније Републички завод за статистику наставља рад на испуњењу услова које поставља процес приступања Европској унији, што подразумева и пуну хармонизацију са новом методологијом националних рачуна (ESA 2010) и новом методологијом платног биланса

(ВРМ6) и у складу с тим одговарајуће ажурирање серије података о бруто националном доходу почев од 1995. године, што је први непосредан циљ. У остваривању овог циља неопходна је пуна сарадња са институцијама које обезбеђују административне изворе података.

У погледу средства по основу бруто националног дохода, национални рачуни су побољшани. Држава ће морати да предузме значајне напоре како би се обезбедила свеобухватност националних рачуна и прорачун бруто националног дохода, узмајући у обзир неформалну економију. Потребно је даље унапређење инструмената за смањење и борбу против пореске утаје, превара и неформалне економије.

Како су сопствена средства из бруто националног дохода у одређеној мери повезана са Преговарачким поглављем 18 – Статистика, детаљнији приказ усклађивања законодавног и институционалног оквира са правним тековинама Европске уније биће дат у преговарачкој позицији за наведено поглавље.

III.2. Планови усаглашавања институционалног оквира

Република Србија ће до дана приступања Европској унији наставити јачање административних капацитета како би се успоставио ефикасан систем за обрачун и уплату сопствених средстава.

Одељење за фискалне анализе и пројекције и управљање сопственим средствима Европске уније, у оквиру Сектора за макроекономске и фискалне анализе и пројекције, Министарства финансија, у оквиру кога су установљена два радна места са задацима изградње ефикасног система управљања сопственим средствима Европске уније, ће се у наредном периоду ојачати запошљавањем нових лица, јачањем административних капацитета, као и континуираним усавршавањем запослених.

План је да се у оквиру Сектора формира посебна јединица у чијој надлежности ће бити успостављање потребних механизма, израда процедура, обука запослених који ће радити на пословима везаним за сопствена средства ЕУ, дефинисање и успостављање потребних база података, израда пројекција и симулација прелиминарних обрачуна сопствених средстава. Јединица ће у потпуности координирати припрему свих институција које су укључене у систем сопствених средстава како би биле потпуно спремне да преузму обавезе у систему сопствених средстава Европске уније од дана приступања Европској унији.

III.2.1. Традиционална сопствена средства

У циљу обезбеђивања неопходних капацитета за правилно спровођење Уредбе Савета 335/2014 и две извршне Уредбе Савета 608/2014 и 609/2014 која се мења и допуњује Уредбом Савета 2016/804, до дана приступања Европској унији, Управа царина ће спровести јачање административних капацитета за правилни обрачун, прикупљање и уплаћивање традиционалних сопствених средстава Европске уније.

Управа царина ће, ради правилне примене система традиционалних сопствених средстава, успоставити јасне процедуре и поделе надлежности између појединих организационих јединица. Управа царина ће до дана ступања у Европску унију прилагодити информациони систем за поступке ради одвојеног праћења и вођења рачуна А и Б, и успоставиће систем извештавања у вези са традиционалним сопственим средствима у складу са радом надлежног сектора Министарства финансија.

До датума приступања ЕУ, Управа царина ће аплицирати за додатну техничку помоћ, као што су инструменти помоћи Twining и TAIEХ, како би се обезбедили административни капацитети за правилну примену Одлуке Савета 335/2014, и нарочито Уредаба Савета 608/2014 и 609/2014. Управа царина учествује у програмским активностима у оквиру програма Customs 2020.

Све активности у процесу прилагођавања институционалних оквира спроводиће се у складу са годишњим Акционим/Пословним планом за спровођење Пословне стратегије, као и кроз Стратегију управљања ризиком од 2016 – 2018, ИТ стратегију за период 2011 – 2020. године са Стратегијом развоја интерконективности и интероперабилности са царинским ИТ системима Европске уније, и Пословном стратегијом накнадних контрола за период 2016 – 2019. године.

III.2.2. Средства по основу пореза на додатну вредност

У својеним Програмом трансформације Пореске управе за период 2015 – 2020. године, одређени су приоритети у наведеном периоду, у циљу стварања модерног, ефикасног и економичног система пореске администрације усмерене на повећање наплате пореза унапређењем основних и помоћних функција, као што су електронски сервиси и развој услуга пореским обвезницима, унапређење система управљања ризиком, функције контроле, наплате, пореско-правних послова и рада пореске полиције.

Планирано је кадровско јачање, пре свега повећањем броја пореских инспектора теренске контроле, као и увођење нових и савремених метода пореске контроле кроз обезбеђивање софтвера за електронску контролу, што треба да резултира повећањем ефикасности рада пореских инспектора, а посредно, да допринесе бољем поштовању прописа од стране пореских обвезника и смањењу пореске евазије.

У циљу унапређења функције наплате, предвиђене су следеће активности: ефикаснија наплата наплативог пореског дуга из претходног периода и „новог“ пореског дуга, повећање наплате свих јавних прихода које наплаћује Пореска управа, израда софтвера из области наплате и пореског рачуноводства, аутоматизација процеса редовне и принудне наплате пореза као и дизајн и имплементација новог пореског рачуноводства, као и остваривање наплате дефинисане Динамичким планом буџета Републике Србије у планираним износима.

Пореска управа ће, у циљу остваривања своје улоге у активностима у оквиру Поглавља 33, односно обезбеђивања средстава из ПДВ за финансирање буџета Европске

уније, предузети све активности неопходне за унапређење својих система, усклађивање ИТ система са стандардима ЕУ (нови ИТ софтверски системи и платформе за размену информација међу државама чланицама ЕУ, а првенствено увођење система као што су: *VAT Information Exchange Systems, Vat System On E-services, Vat Refund System, E-forms i MIs* – *Mini One-stop Shop system*), у складу са приоритетима и мерама пословних функција, како би се створили услови за повезивање са информационим системима Европске уније до момента ступања у пуноправно чланство ЕУ.

Пореска управа Републике Србије је постала корисник програма Европске уније *Fiscalis 2020*, закључивањем Споразума између Републике Србије и Европске уније о учешћу Републике Србије у овом програму, који је ступио на снагу 7. јула 2015. године. Циљ Програма је побољшавање пореског система на унутрашњем тржишту Европске уније, кроз јачање сарадње између држава чланица и њихових пореских органа и службеника.

Порески инспектори редовно похађају професионалне, опште и ИТ обуке значајне за континуирано унапређење обављања посла. Пореска управа учествује у програмским активностима у оквиру програма *Fiscalis 2020*. Правилна примена прописа ће бити обезбеђена кроз јачање административних капацитета и информационе технологије, као и кроз континуирано усавршавање пореских службеника.

III.2.3. Средства по основу бруто националног дохотка

Постоји потреба за даљим јачањем административних капацитета тј. повећањем броја запослених у Републичком заводу за статистику како би се обезбедила свеобухватна имплементација правних тековина у области статистике. Ова констатација у пуној мери важи за националне рачуне. Како би се унапредио њихов рад, потребно је спроводити континуирано усавршавање ових државних службеника, путем различитих опшних, специјализованих и професионалних програма усавршавања које организују релевантне међународне институције (пре свега Евростат – *ESTP*, радионице, као и Међународни монетарни фонд – *NA Statistics and BoP courses*). Посебно треба нагласити да ће се подаци који су неопходни за израчунавање пондерисане просечне стопе ПДВ обезбеђивати у оквиру новоформиране организационе јединице националних рачуна – Одсеку за инпут-аутпут статистику и регионалне рачуне, са предвиђених 6 радних места.

Даном приступања Европској унији, Министарство финансија ће отворити рачун на име Европске комисије у Народној банци Србије.

IV. Прихватање правних тековина

Република Србија прихвата правне тековине Европске уније у Поглављу 33 – Финансијска и буџетска питања и биће у позицији да их у потпуности спроведе до ступања у чланство онако како оне гласе на дан 1. јануара 2017. године. Република Србија ће спровести преостале правне тековине, тј. тековине настале након 1. јануара 2017.

године, до ступања у чланство Европске уније, у складу са резултатима преговора у овом поглављу.

Република Србија ће предузети све потребне мере и створити све потребне предуслове за ефикасну примену правних тековина обухваћених овим поглављем. Међутим, Република Србија тражи примену прелазних корективних мера везаних за уплате Републике Србије у буџет Европске уније.

Дужина примене и облик корективних мера биће предмет даљих преговора.